

Seat No.: _____

No. Of Printed Pages: ૦૨

[18]

SARDAR PATEL UNIVERSITY,
M.A.SEMESTER-I (CBCS) EXAMINATION,
2016

Wednesday, 26, October,
10.00 A.M. TO 01.00 P.M.

SUBJECT: SANSKRIT
SUBJECT CODE: PA01ESAN04

TOTAL MARKS:70

વાલ્મીકિ રામાયણ (અયોધ્યાકાણ્ડ:) (સર્ગ: ૧-૪૯) ।

શ્રીમદ્ભાગવતમહાપુરાણ: - દશમ સ્કન્ધ (રાસપંચાધ્યાયી) ।

પ્રશ્ન.૧ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧૦)

(૧) વાલ્મીકિ રામાયણની શ્લોક સંખ્યા છે.

(A) ૧૨૦૦૦ (B) ૧૪૦૦૦ (C) ૧૮૦૦૦ (D) ૨૪૦૦૦

(૨) રાજા દશરથ રામનો યુવરાજપદે અભિષેક કર્યા નક્ષત્રમાં ગોઠવે છે ?

(A) પુષ્ય (B) મૃગશીર્ષ (C) ફાલ્ગુની (D) રેવતી

(૩) શમ્બરાસુરનું અન્ય નામ શું હતું ?

(A) કપિધ્વજ (B) તિમિધ્વજ (C) જાનશ્રુતિ (D) શ્વેતકેતુ

(૪) વાલ્મીકિનો સર્વાધિક પ્રિય અલંકાર કયો છે ?

(A) ઉપમા (B) રૂપક (C) ઉત્પ્રેક્ષા (D) અર્થાન્તરન્યાસ

(૫) રામાયણાનુસાર કોસલદેશની રાજધાની છે.

(A) મિથિલા (B) અયોધ્યા (C) વિશાલા (D) વૈશાલી

(૬) શ્રીમદ્ભાગવતમહાપુરાણ અનુસાર દશમી ભક્તિ છે.

(A) પરાભક્તિ (B) આત્મનિવેદન (C) પ્રેમલક્ષણા (D) સખ્યભક્તિ

(૭) શ્રીમદ્ભાગવતમહાપુરાણમાં કેટલા સ્કન્ધ છે ?

(A) ૧૨ (B) ૧૦ (C) ૧૪ (D) ૧૮

(૮) મહાપુરાણનાં લક્ષણો છે.

(A) ૦૫ (B) ૦૮ (C) ૧૨ (D) ૧૦

(૯) શ્રીમદ્ભાગવતમહાપુરાણ અનુસાર વિષ્ણુના અવતાર છે.

(A) કપિલ (B) વામદેવ (C) વશિષ્ઠ (D) ભારદ્વાજ

(૧૦) શ્રીકૃષ્ણે રાસલીલાનો પ્રારંભ ક્યારે કર્યો હતો ?

(A) કાર્તિકપૂર્ણિમા (B) શરદપૂર્ણિમા (C) મહાપૂર્ણિમા (D) શ્રાવણપૂર્ણિમા

પ્રશ્ન.૨ રામાયણનું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

(૧૨)

અથવા

પ્રશ્ન.૨ વાલ્મીકિરચિત રામાયણની સમીક્ષિત આવૃત્તિ વિશે ચર્ચા કરો.

(૧૨)

પ્રશ્ન.૩ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે શ્લોકો સાનુવાદ સમજાવો.

(૦૮)

(૧) પ્રિયવાદી ચ ભૂતાનાં સત્યવાદી ચ રાઘવઃ ।

બહુશ્રુતાનાં વૃદ્ધાનાં બ્રાહ્મણાનામુપાસિતા ॥

(૨) પાણ્ડુરશ્ચ વૃષઃ સજ્જઃ પાણ્ડુરાશ્વશ્ચ સુસ્થિતઃ ।

પ્રસ્તુતશ્ચ ગજઃ શ્રીમાનોપવાહ્યઃ પ્રતીક્ષતે ॥

(PTO)

- (૩) જામદગ્ન્યેન રામેણ રેણુકા જનની સ્વયમ્ ।
કૃતા પરશુનારણ્યે પિતૃર્વચનકારિણા ॥
- (૪) તવૈવ વંશે સગરો જ્યેષ્ઠં પુત્રમુપારુઘત્ ।
અસમજ્ઞ ઇતિ સ્વ્યાતં તથાયં ગન્તુમર્હતિ ॥
- પ્રશ્ન.૩ (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક વિશે સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. (૧૦)
(૧) દેવાસુરસંગ્રામ પ્રસંગ.
(૨) કૌશલ્યા-રામ સંવાદ.
- પ્રશ્ન.૪ 'વિદ્યાવતાં ભાગવતે પરીક્ષા' - સમજાવો. (૧૨)
અથવા
- પ્રશ્ન.૪ શ્રીમદ્ભાગવતમહાપુરાણનું સાહિત્યિક મૂલ્યાંકન કરો. (૧૨)
- પ્રશ્ન.૫ (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે શ્લોકો સાનુવાદ સમજાવો. (૦૮)
(૧) દુઃશીલો દુર્મગો વૃદ્ધો જહો રોગ્યઘનોઽપિ વા ।
પતિઃ સ્ત્રીભિર્ન હાતવ્યો લોકેપ્સુભિરપાતકી ॥
(૨) કિં તે કૃતં ક્ષિતિ તપો બત કેશવાદ્ધિ-
સ્પર્શોત્સવોત્પુલકિતાઙ્ગરૂઘૈર્વિભાસિ ।
અપ્યદ્ધિસમ્ભવ ઉરુક્રમવિક્રમાદ્ વા
આહો વરાહવપુષઃ પરિરમ્મેણેન ॥
(૩) નાહં તુ સસ્યો ભજતોઽપિ જન્તુન્
ભજામ્યમીષાં મનુવૃત્તિ વૃત્તયે ।
યથાઘનો લબ્ધઘને વિનષ્ટે
તચ્ચિન્તયાન્યન્નિમૃતો ન વેદ ॥
(૪) સ કથં ધર્મસેતૂનાં વક્તા કર્તાભિરક્ષિતા ।
પ્રતીપમાચરદ્ બ્રહ્મન્ પરદારાભિમર્શનમ્ ॥
- પ્રશ્ન.૫ (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે એક વિશે સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો. (૧૦)
(૧) રાસપંચાધ્યાયીનું મહત્ત્વ.
(૨) કૃષ્ણનો ગોપીઓને ઉપાલંબ.

ૐૐૐૐૐૐૐ

—x (૨) —x—